

Bijlage Lezing Marie Kamphuis Lezing 2022

De gereedschapskist van de sociaal werker <i>"Een methode is een doelgerichte systematische handeling"</i> —Marie Kamphuis	
Sociaal werk methoden op individueel, systemisch en macro-niveau	Verschijningsvormen psychosociale stress
Individuele sociaal werk-methoden	Individuele stressoren
1. Non-directieve basismethode o.a. basisgesprekstechnieken; PAK-techniek; motiverende gespreksvoering; sandwich-tool	Bij stress rond persoonlijke waardigheid (Respectstress: onvoldoende persoonlijk gezien en gehoord, onvoldoende respect voor grenzen)
2. Lichaamsmethode o.a. ontspanningstechniek; zelfaanrakingstechniek; focustechniek; activering	Bij stress op lichamelijke niveau (Fysieke stress: uitputting, psychosomatiek, angst voor aanraking, geen vertrouwen in eigen lichaam, negatief lichaamsbeeld, etc.)
3. Praktisch-materiële methode o.a. budgettering; advisering; belangenbehartiging; versterking hulpbronnen; doorverwijzing	Bij stress door praktisch-materiële zorgen (Praktisch-materiële stress: huisvesting, schulden, armoede, werkloosheid, onaffe regelzaken, etc.)
4. Trauma-opvangmethode o.a. reconstructietechniek; follow-up-techniek; stabilisatietechniek	Bij stress door traumatische gebeurtenis (Traumastress: onverwachte zintuiglijke ingebrande ervaring(en), ongelukken, geweld, suïcide, tsunami, rampen, etc.)
5. Ontladingmethode o.a. normaliseertechniek; vervangingstechniek; exposurestechniek; lege-stoel-techniek	Bij stress door opgekropte emotie (Emotionele stress: verdriet, boosheid, angst)
6. Expressiemethode o.a. beeldende technieken; schrijftechniek; speltechnieken; biografietechniek	Bij stress door verbaal onvermogen (Creatieve stress: niet praten of veel praten en niets zeggen)
7. Ritueelmethode o.a. afscheidstechniek; wachtstandstechniek; trauma-afronddingstechniek	Bij stress door onafgerond verlies of trauma (Afscheidsstress: geen waardig afscheid genomen, plaats van trauma is beladen)
8. Cognitieve methode o.a. psycho-educatietechniek; normaliseringstechniek; zelfwaarderingstechniek	Bij stress door onrealistisch denken (Cognitieve stress: doemdenken, zelfveroordeling, etc.)
9. Narratieve methode herwaarderingstechniek; zelfwaarderingstechniek; metafoortechniek, enz.	Bij stress door zingevingvragen (Existentiële stress: zingevingvragen, waarom ik?, hoe verder?)
10. Gedragmethode dagboekstechniek; SOVA-techniek; feeling-yes-feeling-no-techniek; taakgerichte techniek, etc.	Bij stress door tekort aan sociale vaardigheden

	(Vaardigheidsstress: subassertief, agressief gedrag, vermijdingsgedrag, etc.)
Systemische sociaal werk-methoden	Sociale stressoren
11. Sociale netwerk methode o.a. ecogramtechniek; Boom-techniek; ABCD techniek	Bij stress in sociale netwerk (Netwerkstress: blokkades in of uitdunning van sociale netwerk (vrienden, buurt, collega's))
12. Relatiemethode o.a. taxatietechniek; communicatietechniek; constructieve kritiek techniek	Bij stress in de relatie (Relatie-stress: spanningen tussen partners, opvoeders, collega's, werkgever-nemer, burens, vrienden, etc.)
13. Gezinsmethode o.a. taxatietechniek; invoegtechniek; adresseertechniek; genogramtechniek	Bij stress in gezins- en familierelaties (Gezinsstress: blokkades, inadaquate communicatie, emotionele ervaringen in de familiekring, etc.)
14. Groepsmethode o.a. draaiboektechniek; sandwichtechniek; thematisch interactionele techniek	Bij stress door gebrek aan lotgenotencontact (Lotgenotenstress: onvoldoende erkenning en ondersteuning van lotgenoten, etc.)
15. Casemanagementmethode o.a. assementtechniek; linkingtechniek; planningtechniek	Bij stress door onvoldoende coördinatie van betrokken professionals (Zorgcoördinatie stress: onvoldoende afstemming tussen professionals)
16. Mediationmethode o.a. taxatietechniek; contracteringstechniek; territoriale onderhandelstechniek	Bij stress door dreigende conflictescalatie (Conflictstress: wederzijdse wens tot bemiddeling)
Macro-sociaal werk-methoden	Structurele stressoren
17. Signaleringsmethode o.a. signaleringskaart; collectieve screening; checklist basisvoorzieningen	Bij stress door structurele knelpunten (Collectieve stress: meer mensen hebben last van ongezonde, onderdrukkende, onrechtvaardige omstandigheden)
18. Preventiemethode o.a. groepsvoorlichting; projecttechniek; standaardisering	Bij stress door structurele verslechtingen (Collectieve stress: steeds meer ziekmeldingen, bureaucratie, collectieve angst)
19. Collectieve belangenbehartigingsmethode o.a. krachtenveld analyse; ABCD-techniek; lobbytechniek; actietechniek	Bij stress bij boze ontevreden groep mensen (Collectieve stress: asociaal beleid, eenzaamheid, afbrokkeling verbanden)
20. Praktijkgerichte onderzoeksmethode o.a. inhoudsanalyse; open-interview; behoefte-onderzoek; effectevaluatie	Bij stress door kennistekort (Kennisstress: tekort aan kennis over aspect van sociaal domein, behoefte aan systematische kennis)

